PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · JĘZYK POLSKI · KLASA 4

Dział 1. Jak się porozumiewamy

Komunikacja, nadawca i odbiorca, intencja wypowiedzi, grzeczność językowa, komunikaty niewerbalne. Sześć kart pracy: teoria z przykładami, ćwiczenia, utrwalenie, zastosowanie i dwa równoległe sprawdziany – z pełnym kluczem odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Jak się porozumiewamy – najważniejsze wiadomości** Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka	5 zad. 17 pkt
2	**Jak się porozumiewamy – ćwiczenia podstawowe** Sprawdzam, czy rozumiem podstawy	5 zad. 18 pkt
3	**Jak się porozumiewamy – utrwalenie** Zadania o wyższym poziomie trudności	5 zad. 19 pkt
4	**Jak się porozumiewamy – w praktyce** Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia	4 zad. 16 pkt
5	**Sprawdzian: Jak się porozumiewamy – grupa A** 20 minut · 15 pkt	5 zad. 15 pkt
6	**Sprawdzian: Jak się porozumiewamy – grupa B** 20 minut · 15 pkt	5 zad. 15 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny. Nowa podstawa programowa (Dz.U. 2026 poz. 378). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Jak się porozumiewamy – najważniejsze wiadomości

Teoria w pigułce, przykłady i rozgrzewka

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 17 pkt

Przypomnij sobie

- **Komunikacja** to porozumiewanie się ludzi. Przekazujemy sobie informacje, uczucia, prośby i pytania.
- **Komunikat** to to, co przekazujemy innym: wypowiedź ustna, SMS, list, ogłoszenie, gest.
- **Nadawca** to ten, kto przekazuje komunikat: mówi, pisze albo pokazuje. **Odbiorca** to ten, kto komunikat odbiera: słucha, czyta albo patrzy.
- **Intencja wypowiedzi** to cel, w jakim nadawca coś mówi lub pisze. Nadawca może chcieć poinformować, zapytać, poprosić, podziękować, przeprosić, zaprosić, pochwalić albo ostrzec.
- Wypowiedź dopasowujemy do odbiorcy i do sytuacji. Inaczej mówimy do kolegi na boisku, a inaczej do dyrektora szkoły.
- **Grzeczność językowa** to zasady uprzejmego mówienia i pisania. Używamy zwrotów: „dzień dobry”, „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”, „do widzenia”. Do dorosłych spoza rodziny mówimy „proszę pana”, „proszę pani”.
- W e-mailu do dorosłego piszemy powitanie („Szanowna Pani”, „Dzień dobry”), grzeczną treść, pożegnanie („Pozdrawiam”) i podpis.
- **Komunikat niewerbalny** to komunikat bez słów: gest, mina (ruchy twarzy), postawa ciała, ton głosu, emotikon, kierunkowskaz w samochodzie.
- Komunikaty niewerbalne mogą wzmacniać słowa albo im przeczyć. Ktoś mówi „Nic mi nie jest”, ale płacze. Wtedy łzy mówią więcej niż słowa.

Intencja	Przykład wypowiedzi
prośba	„Czy możesz mi pożyczyć linijkę?”
podziękowanie	„Dziękuję za pomoc!”
przeprosiny	„Przepraszam, że się spóźniłem.”
informacja	„Lekcja zaczyna się o ósmej.”
zaproszenie	„Przyjdź w sobotę na moje urodziny!”
ostrzeżenie	„Uwaga, śliska podłoga!”

PIERWSZA ŁAWKA

Jak się porozumiewamy – w praktyce

Tekst, źródło, doświadczenie lub sytuacja z życia

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 16 pkt

Pamiętaj: zmarszczone brwi – niezadowolenie

1 **Przeczytaj tekst. Wykonaj zadania.** ___ / 7 pkt

Znak, który zgubił Staś

1. W czwartek wieczorem Staś napisał na czacie klasy 4b: „Jutro nie ma sprawdzianu". Chciał tylko zapytać, czy dobrze zrozumiał panią. Zapomniał jednak o znaku zapytania na końcu zdania.

2. Wiadomość przeczytała cała klasa. Wszyscy uwierzyli, że Staś wie coś pewnego. Tego wieczoru prawie nikt nie otworzył zeszytu do polskiego. Tylko Zuzia wolała się pouczyć na wszelki wypadek.

3. Rano pani Nowak weszła do klasy z plikiem kartek. Na widok przerażonych min uczniów uniosła brwi. Staś spuścił głowę i zrobił się czerwony jak burak.

4. – Przepraszam, to moja wina – powiedział cicho. – Chciałem o coś zapytać, a wyszło ogłoszenie.

5. Pani uśmiechnęła się i odłożyła kartki na biurko. – Dobrze, że mówisz prawdę. Sprawdzian przełożę na poniedziałek. Zapamiętajcie jednak jedną rzecz: w wiadomości nie widać miny i nie słychać głosu. Dlatego tak ważny jest znak na końcu zdania.

Tekst oryginalny

1.1 **Kto był nadawcą wiadomości na czacie?** ___ / 1 pkt

A. pani Nowak **B.** Staś **C.** Zuzia **D.** cała klasa 4b

1.2 **Jaka była prawdziwa intencja Stasia?** ___ / 1 pkt

A. chciał ostrzec **B.** chciał przeprosić

C. chciał zapytać **D.** chciał zażartować

1.3 **Wypisz z akapitu 3. dwa komunikaty niewerbalne.** ___ / 2 pkt

1.4 **Popraw wiadomość Stasia. Zapisz ją jako pytanie.** ___ / 1 pkt

1.5 **Dlaczego w wiadomości łatwiej o nieporozumienie? Napisz jedno zdanie.** ___ / 2 pkt

Sprawdzian: Jak się porozumiewamy – grupa A

KARTA 5/6

20 minut · 15 pkt

Imię i nazwisko: _____ Data: _____ Wynik: ..... / 15 pkt

1 Wpisz nadawcę i odbiorcę komunikatu. ___ / 3 pkt

1. Dyrektor mówi przez mikrofon do wszystkich uczniów. Nadawca: _____ Odbiorca: _____
2. Ola wysyła mamie SMS z wycieczki. Nadawca: _____ Odbiorca: _____
3. Lekarz tłumaczy pacjentowi, jak brać lek. Nadawca: _____ Odbiorca: _____

2 Połącz wypowiedź z intencją nadawcy. Wpisz literę. ___ / 4 pkt

1. „Przepraszam za spóźnienie.”	a) ostrzeżenie
2. „Czy mogę otworzyć okno?”	b) pochwała
3. „Uważaj, gorąca zupa!”	c) przeprosiny
4. „Brawo, świetny rysunek!”	d) prośba
	e) zaproszenie

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Który komunikat jest niewerbalny? ___ / 1 pkt

A. ogłoszenie w szkole
B. zmarszczenie brwi
C. list do babci
D. wiadomość od wychowawcy

4 Otocz kółkiem P przy zdaniu prawdziwym. Otocz F przy zdaniu **fałszywym**. ___ / 4 pkt

1. Nadawca to osoba, która mówi lub pisze.	P	F
2. Do dyrektora szkoły mówimy „cześć”.	P	F
3. Gest może zastąpić słowa.	P	F
4. Intencja to cel wypowiedzi.	P	F

5 Popraw wypowiedź ucznia. Zamień ją na grzeczną prośbę. ___ / 3 pkt

Uczeń mówi do pani w sekretariacie: „Daj mi klucz do sali 12.”

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Jak się porozumiewamy – zestaw 6 kart pracy z kluczem i powtórką, klasa 4

Podgląd pokazał 5 z 16 stron. Pełna wersja: 16 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Jak się porozumiewamy – najważniejsze wiadomości – 5 zadań, 17 pkt
- Karta 2: Jak się porozumiewamy – ćwiczenia podstawowe – 5 zadań, 18 pkt
- Karta 3: Jak się porozumiewamy – utrwalenie – 5 zadań, 19 pkt
- Karta 4: Jak się porozumiewamy – w praktyce – 4 zadania, 16 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: Jak się porozumiewamy – grupa A – 5 zadań, 15 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: Jak się porozumiewamy – grupa B – 5 zadań, 15 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości z przykładami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/jezyk-polski-klasa-4-dzial-01-jak-sie-porozumiewamy-zestaw